

I - U V O D

Radno pravo je grana prava koja se bavi proučavanjem radnih odnosa na osnovu ugovora o radu.

Radno pravo se može definisati kao grana prava koja obuhvata državne i autonomne propise (o međusobnim odnosima radnika u udruženom radu i radnim zajednicama), kao i propise o radnim odnosima kod poslodavca (o udruživanju rada i sredstava u ličnoj svojini građana). Nastalo je iz građanskog prava i to u trenutku kada ugovor o radu dobija imperativne norme.

Naziv radnog prava je vrlo promjenjiv, nekad se zvalo industrijsko, radničko, sindikalno, samoupravno, socijalno pravo, socijalističko.

Radno pravo je jedno od najznačajnijih grana prava s obzirom na činjenicu da su radni odnosi osnova svakog društva. Ova grana prava obuhvata sveukupnost pravnih pravila kojima se regulišu :

- radni odnosi
- kategorije i institucije vezane za ljudska prava na radu, povodom rada i u vezi sa radom

Spada u skupinu pozitivnopravnih nauka jer izučava posebnu granu prava – radno pravo, koje je na snazi u konkretnoj državi. Radno pravo kao i svaka druga grana prava ima svoje izvore koji u mnogome određuju i sam nastanak ove grane prava. Osnovna podjela izvora prava uopšte je podjela na

- formalne i
- materijalne izvore prava.

Formalni izvori radnog prava prema porijeklu dijele se na :

- unutrašnje (domaće) i
- izvore međunarodnog porijekla

Izvori radnog prava međunarodnog porijekla su :

- konvencije i preporuke Međunarodne organizacije rada – MOR-a
- međunarodni sporazumi

Kada se govori o ugovoru o radu može se kazati da je ugovor o radu imao dug istorijski razvoj, od robovlasničkog, feudalnog, buržoaskog društva kada ugovor ima punu primjenu i to u obliku ugovora o najmu. Tokom istorijskog razvoja ugovor o radu je imao i različite oblike o čemu će se opširnije izložiti u prvom dijelu rada.

Prije obrade – izlaganja izvora radnog prava kao teme specijalističkog rada, u prvom dijelu izložiti će se pojam i razvoj radnog prava, u drugom dijelu izložiti će se uopće o izvorima radnog prava, sa nešto opširnijim osvrtom na ugovor o radu, zaključivanje i primjenu ugovora o radu, a u završnom dijelu daće se ocjena - siže cjelokupnog rada.